

Өсімдік

тіршілігіндегі судың

маңызы

Су – барлық жер бетіндегі тіршіліктің ең басты экологиялық факторлары болып табылады. Зат алмасу үрдістерінің қоршаған ортамен байланысының негізіне су еріткіш және метоболит ретінде қажет. Су өсімдіктерде фотосинтез реакцияларында түзіледі, ал минерал тұздар өсімдікке топырақтан су ерітіндісі түрінде өтеді.

Су - өсімдік денесінің негізгі құрамдас бөлігі (30-дан 40, 95% дейін). Анабиоз (тұқымның ұзақтығы) кезінде де өсімдікте су болады. Жер бетіндегі өсімдік үшін судың булануы фотосинтез өтетін кеңістіктің үлкендігіне байланысты. Су, тургорлық қысым арқылы тірегі жоқ өсімдіктердің жер үстінде ұсталып тұруын қамтамасыз етеді. Суда тіршілік ететін аздаған өсімдік түрлеріне су - өмір сүру ортасы болып табылады.

Судың экологиялық фактор ретінде маңызы. Жер бетіндегі өсімдіктер үшін судың негізгі көзі – атмосфералық жауын-шашын.

Жыл ішіндегі жауын-шашын көлемінен ол көлем артық болса, **аридтік** (құрғақ, шөл облысқа) – мұнда өсімдік вегетациялық кезеңінің көп бөлігінде ылғалдылыққа тапшы болады.

Өсімдік ылғалмен қамтамасыз етілген облыстарды – **гумидтік** (ылғалды) деп атайды. Аридтік және гумидтік тіршілік ету ортасының арасындағы шекара шартты түрде.

Кейде өтпелі **семиаридтік** (жартылай аридтік) өмір сүру орта деп бөледі.

Өте құрғақ аудандарда **экстрааридтік** жағдайларды айтады

**Топырақтағы
судың үш
категориясын
ажыратады:**

**гравитация
лық,**

**капилляр
лық**

**байланыс
қан.**

**Топырақта су бөлшектенген қалыпта болып,
құрамында көптеген катиондар мен аниондар болады.
Осыған байланысты топырақтағы ылғал химиялық,
физикалық қасиеті жағынан біркелкі емес.**

Гравитациялық су – қозғалмалы су, топырақ аралығындағы ірі бөліктерді толтырып және тартылу күші арқылы төменге, грунттың (жер асты) суларға жеткенге дейін тартылып тұрады.

Капиллярлық су – топырақ арасындағы ұсақ аралықтарды толтырып тұрады және капиллярлық тартылу күшімен байланысып тұрады.

Байланысқан су – топырақ бөліктерінің бетінде адсорбциялық күштермен байланысып тұрады.

